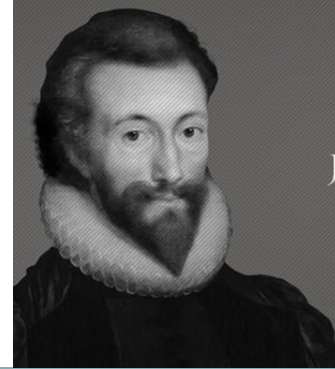

Vereniging voor katholiek
en christelijk onderwijs

JOHN DONNE
1572–1631

Medezeggenschap en samenwerking 'No man is an island'

WMS-congres 2019
Ede, 27 november 2019

Soorten samenwerking

- Samenwerkingsovereenkomst
- Federatie
- Personele unie/bestuursstichting
- Fusie
  - Besturen
  - Scholen

Samenwerkingsovereenkomst

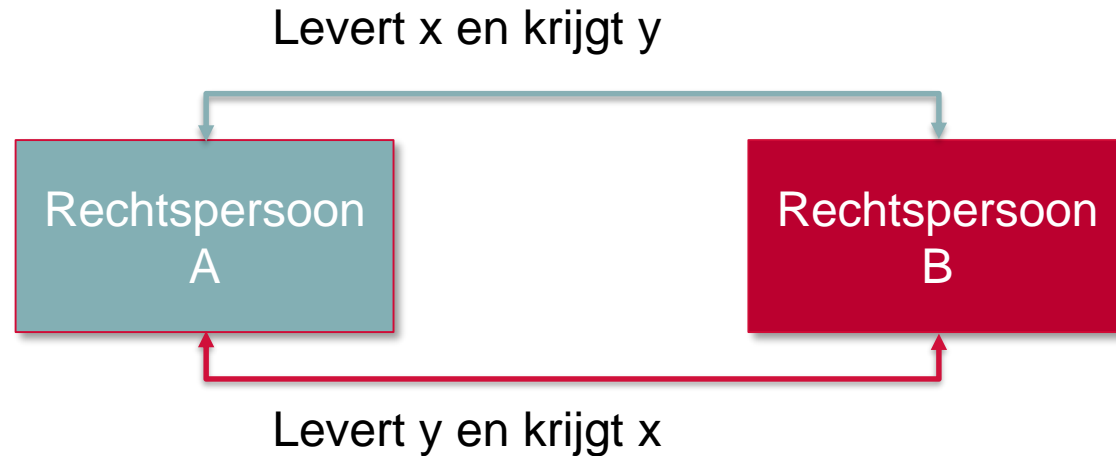
- Artikel 6:213 BW: 'Een overeenkomst is een meerzijdige rechtshandeling, waarbij een of meer partijen jegens een of meer andere een verbintenis aangaan'
- Rechtshandeling
- Verbintenis

Samenwerkingsovereenkomst

- Overeenkomst → meer partijen, prestaties en verplichtingen
- Wat spreek je af, waar gaat het over?
- Wanprestatie?
- Opzegtermijnen, boetebedingen

Samenwerkingsovereenkomst

En de medezeggenschap?

Duurzaam blijkt uit
opzegtermijnen en
boetebedingen

- Artikel 11 lid 1 onder d Wms: adviesbevoegdheid bij aangaan, verbreken of belangrijk wijzigen van duurzame samenwerking
- Artikel 12 lid 1 onder a/13 lid 1 onder a Wms: instemmingsbevoegdheid bij regeling van de gevolgen voor personeel c.q. ouders en leerlingen

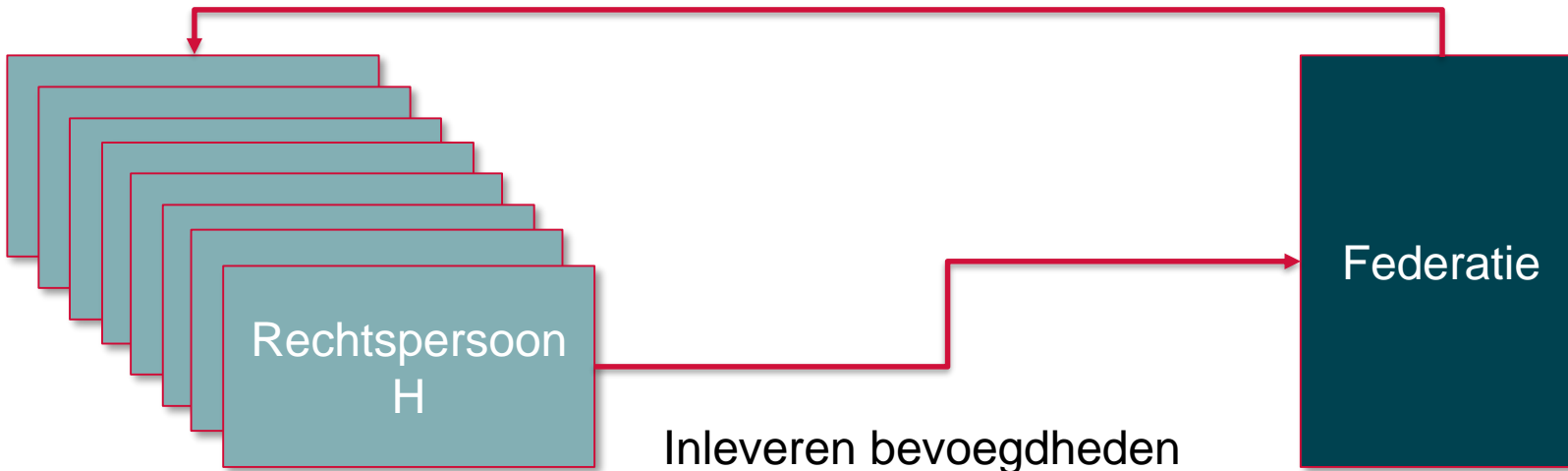

Federatie

- Vereniging met leden/stichting met aangeslotenen
- Gezamenlijk belang op thema's (inkoop, 'academie', arbeidsmarkt, intern toezicht)
- Voordelen gezamenlijkheid, inleveren stukje autonomie
- Afweging voor- en nadelen

Federatie

Meedelen in de collectieve voordelen

En de medezeggenschap?

Duurzaam blijkt uit opzegtermijnen en boetebedingen

- Artikel 11 lid 1 onder d Wms: adviesbevoegdheid bij aangaan, verbreken of belangrijk wijzigen van duurzame samenwerking
- Artikel 12 lid 1 onder a/13 lid 1 onder a Wms: instemmingsbevoegdheid bij regeling van de gevolgen voor personeel c.q. ouders en leerlingen
- Artikel 20 lid 5 Wms: Bovenbestuurlijke MR?

Personele unie

- Meerdere rechtspersonen
- Bestuurders en toezichthouders van de diverse rechtspersonen zijn dezelfde (natuurlijke) personen.
- Voordelen:
  - Eenheid in aansturing
  - Risicospreiding
- Nadeel:
  - Administratieve scheiding

Personele unie

Toezicht A:
P, Q, N, O, R

Toezicht A+B:
P, Q, N, O, R

Toezicht B:
P, Q, N, O, R

Bestuur A:
X en Y

Bestuur A+B:
X en Y

Bestuur B:
X en Y

Rechtspersoon
A

Rechtspersoon
B

En de medezeggenschap?

Duurzaam blijkt uit opzegtermijnen en boetebedingen

- Artikel 11 lid 1 onder d Wms: adviesbevoegdheid bij aangaan, verbreken of belangrijk wijzigen van duurzame samenwerking
- Artikel 12 lid 1 onder a/13 lid 1 onder a Wms: instemmingsbevoegdheid bij regeling van de gevolgen voor personeel c.q. ouders en leerlingen
- Artikel 20 lid 5 Wms: Bovenbestuurlijke MR?

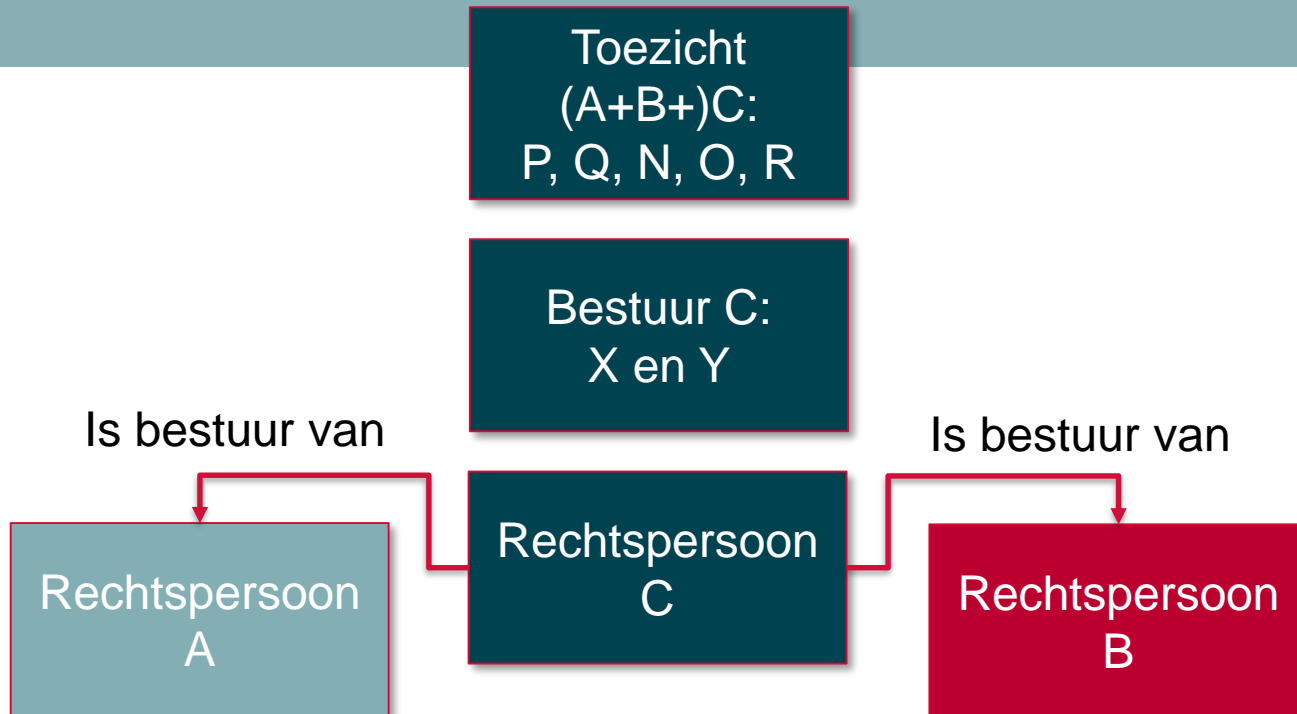
Let op: *geen* formele medezeggenschap over structuur van de rechtspersonen, wel adviesbevoegdheid over uit deze structuur voortvloeiende organisatorische consequenties (artikel 11 lid 1 onder f Wms).

Bestuursstichting

- Variant van personele unie
- Extra rechtspersoon
- Stichting is het bestuur van de andere rechtspersonen
- Ondersteunende diensten in bestuursstichting

Bestuursstichting

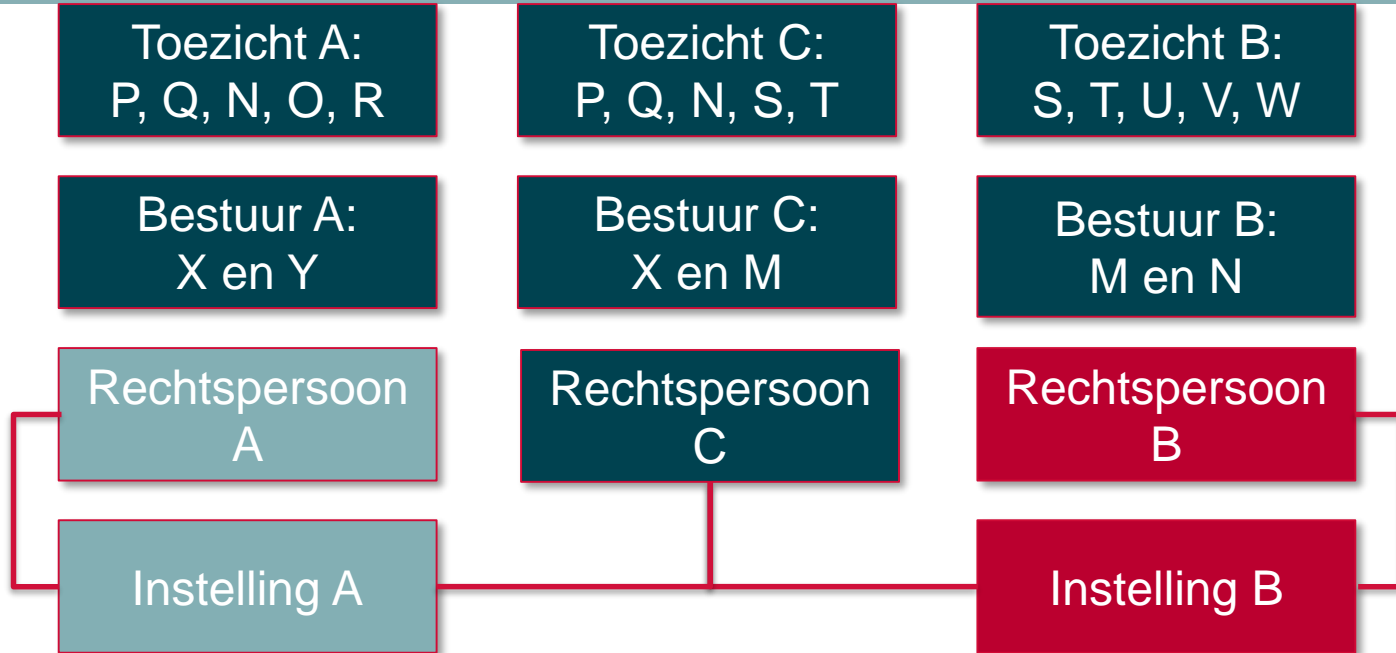

Besturenfusie

- Van echte fusie is in onderwijs eigenlijk geen sprake; het is altijd overdracht
- Bestuur A draagt instelling A en bestuur B draagt instelling B over aan de nieuwe rechtspersoon C. Bestuur C is dus voortaan 'de baas' over de instellingen A en B, en de rechtspersonen A en B worden opgeheven.
- Bestuur en toezicht van rechtspersoon C worden (bijna altijd) gevormd door oud-bestuurders en -toezichthouders van A en B

Besturenfusie

Instellingenfusie

- Van echte instellingenfusie is in het onderwijs eigenlijk geen sprake:
  - Instelling A staakt de werkzaamheden
  - Instelling B neemt die over
  - Instelling B noemt zich voortaan instelling C (facultatief)
- Of A en B onder een zelfde rechtspersoon vallen is niet zo relevant.

Instellingenfusie

Instelling A

Instelling C

En de medezeggenschap?

Artikel 64b lid 2 WPO:
Motieven en alternatieven
Tijdsbestel
Doelen
Keuzevrijheid
Gevolgen voor POL
Kosten/baten
Communicatie
Evaluatie

- Artikel 10 lid 1 onder h Wms: instemmingsbevoegdheid op (beleid met betrekking tot) overdracht of fusie, inclusief FER

Positie GMR van het
'verkrijgend' bevoegd
gezag?

Eerste GMR: artikel 44 Wms

Bijvoorbeeld:

- Intentieverklaring
- 'Scholen met < x leerlingen gaan fuseren'

Ingewikkeld ...

- Samenwerkingschool
- Eén bestuur met meerdere schoolsoorten
- Junior colleges
- IKC's
- Samenwerking/fusies met zorginstellingen

Samenwerkingsschool (artikel 17d WPO)

- Openbaar én bijzonder in één school:
  - Eén van beide of beide scholen in de gevarenzone
  - Scholen zijn tenminste zes jaar bekostigd
  - Verplichte identiteitscommissie (ook in de statuten!)
  - Statutenwijziging door bevoegd gezag én identiteitscommissie
  - Invloed gemeenteraad/-raden

A large, dark teal arrow with a red outline points from the bottom of the list towards the text box.

Verhouding MR?

Een bestuur met meerdere schoolsoorten

- Bijvoorbeeld: 10 PO-scholen, één VO-school →
- 10 MR-en, 1 GMR-PO, 1 MR-VO

Wanneer zijn ze beide
aan zet?

Toepassing art. 17a
lid 2 WPO?

Junior college – 10-14 jaar

- Aparte entiteit, aparte aansturing
- Wel twee medezeggenschapsregimes

IKC's

- Kinderopvang en onderwijs onder één aansturing, vanuit één pedagogische visie
- Drie medezeggenschapsregimes:
  - Wet medezeggenschap op scholen (Wms)
  - Wet op de ondernemingsraden (WOR)
  - Wet op de kinderopvang (Wko)

Verschillen Wms – WOR – Wko: instelling

Wet	
Wms	Verplicht (art. 3 lid 1)
WOR	Vanaf 50 werknemers (art. 2)
Wko	Vanaf 50 kinderen/gastouders (art. 1.58 lid 2)

Verschillen Wms – WOR – Wko: omvang

Wet	
Wms	Tenminste 2 personeelsleden en 2 ouders (art. 2 lid 2)
WOR	Staffel (art. 6 lid 1), alleen personeelsleden
Wko	Vrij, alleen ouders ($\neq$ personeelsleden) (art. 1.58 lid 4 en 5)

Verschillen Wms – WOR – Wko: informatie

Wet	
Wms	Alles wat nodig is, en in elk geval ... (art. 8 lid 1 en 2)
WOR	Alles wat nodig is, en in elk geval ... (art. 31 lid 1 en 2)
Wko	Alles wat nodig is (1.60 lid 5)

Verschillen Wms – WOR – Wko: bescherming

Wet	
Wms	Ja (art. 3 lid 12 en 13)
WOR	Ja (art. 21)
Wko	Nee

Verschillen Wms – WOR – Wko: faciliteiten

Wet	
Wms	Geld, tijd, voorzieningen (art. 28, cao)
WOR	Geld, tijd, middelen (art. 16, 17, 18, 22)
Wko	Geen

Verschillen Wms – WOR – Wko: initiatiefrecht

Wet	
Wms	Ja, over alles wat de school betreft (art. 6 lid 2)
WOR	Ja, over alles wat de onderneming betreft (art. 23 lid 2)
Wko	Ja, alleen over de onderwerpen van formeel advies (art. 1.60 lid 3)

Verschillen Wms – WOR – Wko: geschillen

Wet	
Wms	LCG WMS, hoger beroep bij OK (art. 30-37)
WOR	Bedrijfscommissie, kantonrechter, hoger beroep bij OK (art. 26, 36-46)
Wko	Erkende geschillencommissie (art. 1.57c)

Samenwerking/fusies met zorginstellingen

- Verschillende financieringsstromen → andere belangen
- Drie medezeggenschapsregimes:
  - Wet medezeggenschap op scholen (Wms)
  - Wet op de ondernemingsraden (WOR)
  - Wet cliëntenraden zorginstellingen (Wmcz)

Losse eindjes

Zeg het maar ...

